

Olje- og energidepartementet

Kristin Myskja

postmottak@oed.dep.no

Hässleholm, 20. august 2021

Høringsvar til høringen på veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs, og forslag til endringer i havenergilova og havenergilovforskrifta.

Eolus takker for mulighet til å levere høringsuttalelse til høringen på veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs, og forslag til endringer i havenergilova og havenergilovforskrifta.

Eolus vil slutte seg til høringsuttalelse fra Norwea og vil i tillegg levere utdypende kommentarer knyttet til behovet for å sikre rask utbygging av havvind. Eolus mener at et rammeverk som sikrer raskt utbygging av norske havvindressurser vil være det som best svarer ut de samfunnsmessige målsetninger og overordnede politiske prioriteringer som er satt for utvikling av norsk havvind.

Havenergilovens¹ § 1-1 slår fast at lovens formål er å «...legge til rette for samfunnsmessig utnyttning av fornybare energiresurser til havs i tråd med samfunnsmessige målsetninger...». I lovproposisjonen² fremgår det at «Dei samfunnsmessige målsetjingane må definerast gjennom overordna politiske prioriteringar.»

I Stortingsmeldingen om langsiktig verdiskapning fra norske energiresurser³ er det satt en klar ambisjon: «Regjeringen vil legge til rette for utvikling og etablering av ny, lønnsom næringsvirksomhet til havs basert på effektive og forutsigbare rammevilkår. Utviklingen innenfor vindkraft til havs skjer raskt, og landene rundt oss har store ambisjoner for framtidig utvikling. EU har et mål om 60 GW havvind innen 2030, og 300 GW innen 2050. Regjeringen vil at norsk industri kan ta del i dette framvoksende markedet.»

Disse overordnede politiske prioriteringene gjenkjennes fra petroleumslovgivningen der petroleumslovens § 1-2 andre ledd sier: «Petroleumsressursene skal forvaltes i et langsiktig perspektiv slik at de kommer hele det norske samfunn til gode. Herunder skal ressursforvaltningen gi landet inntekter og bidra til å sikre velferd, sysselsetting og

---

¹ [Havenergilova](#), OED, 2010

² [Ot.prp. nr. 107 \(2008-2009\) Om lov om fornybar energiproduksjon til havs](#), OED, 2009

³ [Meld. St. 36 \(2020-2021\) Energi til arbeid – Langsiktig verdiskapning fra norske energiresurser](#), OED, 2021

et bedre miljø og å styrke norsk næringsliv og industriell utvikling samtidig som det tas nødvendige hensyn til distriktpolitiske interesser og annen virksomhet.»

Denne overordnede politiske prioriteringen gjenspeiles etter Eolus' oppfatning ikke like tydelig i veilederen og i rammeverket for tildeling av enerett til å levere melding og søke om konsesjon til å utvikle norske havvindressurser.

Det framkommer i utkast til veileder at: «Departementet som konsesjonsmyndighet vil vurdere den samfunnsøkonomiske lønnsomheten til prosjektene i konsesjonsbehandlingen. I departementets behandling vil det enkelte prosjektets bedriftsøkonomiske lønnsomhet, herunder forventede inntekter, investerings- og driftskostnader over prosjektets levetid, samt andre samfunnsmessige fordeler og ulemper avveies.» Selv om det påpekes at, «Realisering av vindkraftverk til havs kan bidra til teknologiutvikling og på sikt gi reduserte utbyggingskostnader og økt verdiskapning i Norge.», fremstår det likevel som de politiske ambisjonene om å skape et grunnlag for en betydelig havvindnæring i Norge ikke er tillagt vesentlig vekt i de avveiningene som Olje- og energidepartementet som konsesjonsmyndighet vil gjøre.

Utredninger, blant annet fra Thema Consulting Group⁴, har påpekt et betydelig potensial for norsk industris markedsmuligheter innen havvind. Betydningen av å raskt utvikle et hjemmemarked for norske industriaktører er løftet frem.

Skal rammeverket for tildeling av eksklusivitet til å levere melding og søke konsesjon reflektere den overordnede prioritering om å legge til rette for at norsk industri skal kunne ta del i det fremvoksende havvindmarkedet, må rammeverket tydeligere vektlegge betydningen av norsk industriutvikling som en samfunnsmessig fordel ved vurdering av søknad om konsesjon. I tillegg tilsier de samfunnsmessige fordelene for norsk industriutvikling ved rask utvikling av norske havvindressurser, at det må etableres tydelige incentiver for rask gjennomføring av havvindprosjektene.

Incentiver for rask gjennomføring kan utformes på flere ulike måter. Under nevnes:

- 1) **Tap av konsesjon.** Fristen som gis i konsesjonen for når en havvindpark skal være idriftsatt kan gjøres absolutt, slik at hele vederlaget som aktørene har innbetalt til staten beholdes av staten, mens den konsesjonsgitte rettigheten går tapt, dersom en havvindpark ikke er idriftsatt innen fristen. Det kan eventuelt innføres en gradering, slik at dersom aktøren som har fått tildelt konsesjonen kan få deler av vederlaget tilbakebetalt, gradert etter hvor tidlig vedkommende aktør gir avkall på den tildelte konsesjonen.
- 2) **Gebyr.** Et alternativ til tap av konsesjon er at det fastsettes et gebyr i form av dagbøter for å ikke å idriftsette havvindparken innen fristen gitt i konsesjonen.
- 3) **Løpende vederlag.** Den foreslåtte veilederen slår ikke fast annet enn at ulike prekvalifiserte aktører skal inviteres til en konkurranse om områder, der staten kan kreve inn vederlag for tildelt rett til å sende inn melding og å søke om konsesjon.

⁴ [Offshore wind – opportunities for the Norwegian Industry](#), Thema Consulting, 2020

- a. For å insentivere ferdigstillelse i tråd med gitt konsesjon, kan det etableres krav om løpende vederlag. Slik vil det tilbudte vederlaget først innbetales ved tildeling av retten til å levere melding og deretter måtte betales på nytt for hvert år innehaver av konsesjon får innvilget utsettelse på gitt idriftsettelse.
- b. Alternativt kan konkurransen utformes slik at utbygger forpliktes til å betale vederlag for hvert år vedkommende selskap sitter på konsesjon etter at konsesjon er innvilget. På den måten vil de selskapene som legger til grunn rask fremdrift få en sterkere konkurranseposisjon.

Auksjonsmodellen, slik den står beskrevet i veilederen, varsler ingen mekanismer for å hindre at prosjektgjennomføringen trekker ut i tid utover mulighet for bortfall av konsesjon. For det enkelte utvikler vil det å utsette idriftsettelsen kunne øke den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet og dermed normalt øke den samfunnsøkonomiske lønnsomheten. Forvaltningspraksis har i Norge knyttet til å få innvilget utsatt idriftsettelse for konsesjoner har vært liberal, blant annet knyttet til idriftsettelsestillatelse for vindkraftverk på land.

For de samfunnsmessige målsetningene om å utvikle norsk industri vil imidlertid det at prosjektene realiseres raskt være viktig.

Eolus mener derfor det vil være i tråd med de overordnede politiske prioriteringene om det legges opp til incentiver for å sikre at utvikling av norske havvindparker skjer raskt.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Per Witalisson". The signature is fluid and cursive.

Per Witalisson

administrerende direktør i Eolus